

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

Előadó:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva panaszos által előterjesztett panasz tárgyában, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete, valamint a Kúria ítélete alapján megismételt közigazgatási hatósági eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak **az igazoltatás során történő adatok rögzítése tekintetében**

helyt adok,

minden egyéb tekintetben a panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikus előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos elektronikus úton terjesztette elő panaszát, a vele szemben fogantatosított rendőri intézkedés miatt.

A panaszbeadvány szerint *-n * óra körüli időben az Iskola aulájában a panaszos egy nyilvános rendezvényen vett részt. A rendezvény résztvevői egy történelmi eseményről emlékeztek meg. A panaszos erről az eseményről szeretett volna újságíróként tudósítani egy internetes lap számára. A meghirdetett időponthoz (* óra) képest közel egy órával késéssel érkezett meg a helyszínre a rendezvény házigazdája, főszoneka, a község polgármestere. A panaszos állítása szerint amint a polgármester meglátta őt és a társaságában lévő személyt – a rendezvény résztvevői előtt –, magából kikelve szitkozódni kezdett és közölte, hogy a rendezvényen a „liberális mocskok képviselői” nem kívánatosak, és azonnal távozzanak. A panaszos és társa közölték, hogy nem hajlandóak elhagyni a termet, mivel egy nyilvános rendezvényen vesznek részt, ahonnan nem tilthatják ki őket. Hivatkoztak arra is, hogy a panaszos társa helybéli lakos, szemben azzal a mintegy 30 fővel, akik egy „betiltott és illegális újhungarista félkatonai alakulat, a Magyar Nemzeti Arcvonal, valamint az Új Magyar Gárda” öltözékét viselték, és nem helyi illetékességűek. A polgármester erre azt válaszolta: „Ha nem mennek el, hívom a rendőreimet!”. A panaszos és társa a felszólítás ellenére is a helyén maradt, holott a polgármester által „felheccelt tömegeből” is tettek olyan megjegyzést, hogy „addig hagyják el a rendezvényt, amíg a saját lábukon megtehetik”. A panasz szerint a polgármester mintegy 20 percen keresztül hangoztatta véleményét.

Időközben megjelent az Rendőrőrs két „egyenruhása”, akik úgynevezett „jobbikos kézfogással” köszöntötték a polgármestert, majd a panaszoshoz léptek és felszólították, hogy a társával együtt kövessék őket igazoltatás céljából. Ezt a panaszos különösen azért kifogásolta, mert ők mindvégig csendben ültek, senkivel nem keveredtek konfliktusba és nem reagáltak a polgármester kirohanásaira sem.

A rendezvénynek helyet adó épület előtt egy fehér kisbuszból hat egyenruhás rendőr szállt ki, valamint egy civil ruhás nő, akiről a panaszos utóbb tudta meg, hogy ő a Rendőrőrs vezetője. A panaszos megkérdezte a rendőrnőtől, hogy a rendőrséget a polgármester irányítja-e, mert neki nagyon úgy tűnt, hogy a rendőrök úgy viselkednek, mintha a polgármester beosztottjai lennének. A rendőrnő azt válaszolta, hogy a panaszos téved, mert ő a parancsnok és nem a polgármester, majd elnézést kért és azt mondta, hogy ő csak a munkáját végzi. A panaszos több kérdést is feltett a rendőrnőnek, rákérdezett, hogy miért éppen őket távolították el a rendezvényről, illetve, hogy milyen jogalapon vezették ki őket a teremből. Erre azt a választ kapta, hogy nem vezették ki őket, hanem maguktól távoztak. A panaszos előadása szerint az épület előtt nem igazoltatták őket, arra csupán mintegy negyed órával később került sor, miközben a panaszos társának lakására tartottak, az utcán utánuk ment egy rendőrautó és akkor kérték el igazolványaikat.

A panaszos állítása szerint neki, mint szabadúszó újságírónak az intézkedéssel összefüggésben mintegy 50.000.-Ft. anyagi kára keletkezett (utazási költség, honorárium), ugyanis a rendőri intézkedés miatt nem tudott tudósítani az eseményről.

A beadványban foglaltak alapján a panaszos a rendőri intézkedés kapcsán az alábbiakat sérelmezte:

- 1) intézkedés alá vonását;
 - 1/a) intézkedés kezdeményezését;

- 2) az igazoltatását;
 - 2/a) igazoltatás jogszerűségét;
 - 2/b) igazoltatás helyszínét;
 - 2/c) igazoltatás során történő adatok rögzítését;
- 3) a rendezvény helyszínéről történő kivezetését;
- 4) a rendőri intézkedés miatti tudósítás akadályoztatását, melyből kifolyólag anyagi kára keletkezett;

Az Rtv. 93/A. § (7) bekezdése szerint a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően a panasz tárgyában született döntés.

A panaszos a határozattal szemben keresetet terjesztett elő a Bírósághoz. A Bíróság ítéletében a határozatot hatályon kívül helyezte, és a közigazgatási hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte, figyelemmel arra, hogy a határozat nem döntött abban a kérdésben, hogy az igazoltatás ténylegesen hol valósult meg.

A Bíróság fenti számú ítéletében kifejtette, hogy *„álláspontja szerint az nem került kellőképpen tisztázásra, hogy hol, milyen módon rögzítették a felperes adatait, de az teljes mértékben bizonyított, hogy alapjogot sértő eljárással történt a rögzítés, hiszen megállapítható, hogy az csak egy papírlapra került felírásra. Mindezek miatt a bíróság egyetértett azzal, hogy mivel az igazoltatás is jogszerűtlen volt, így az, hogy az adatok, hogy kerültek felvételre, a jogsértést csak tovább súlyosbítja”*.

A Bíróság rögzítette, hogy *„jogszerű rendőri fellépés keretében zajlott a kérés, az intézkedés megkezdése indokolt volt, azonban ezt követően jogszerűtlen eljárás keretében foganatosították az igazoltatást – aminek körülményeit nem tárták fel kellő részletességgel –, ami miatt sérült a felperes személyes adatok védelméhez fűződő joga és azzal, hogy el kellett hagynia a rendezvényt, sérült a szabad mozgás és tartózkodási hely szabad megválasztáshoz fűződő joga is. Ezen felül mivel a felperes az újságíró tevékenységét nem tudta folytatni, emiatt sérült a szabad véleménynyilvánításhoz fűződő joga is”*.

A Bíróság ítéletével szemben felülvizsgálati kérelem előterjesztésére került sor, amelyet a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság ítéletében foglaltak szerint a Bíróság ítéletét összességében hatályában fenntartotta.

Ugyanakkor a Kúria *„az elsőfokú bíróság jogi álláspontjától eltérően megállapította, hogy az igazoltatás feltételei felperes vonatkozásában fennálltak, mert – az elsőfokú bíróság által az iskola aulájában készült, részletesen ismertetett felvételekből is kitűnő feszült helyzetben – a felperes személyazonosságának megállapítását a közrend, a közbiztonság de, – tekintve, hogy magának a felperesnek a rendezvényen való jelenlétével okozatban merült fel az Rtv. 13. § (1) bekezdés szerinti intézkedési kötelezettség is (melyet az elsőfokú bíróság is megállapított) – a felperes jogainak védelme is indokolta. A Kúria rámutat arra, hogy az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában a célhoz kötöttség feltétele nem azonosítható kizárólagosan a közrend, közbiztonság igazoltatott személy általi veszélyeztetésével (utóbbi esetre az Rtv. 29. § (6) bekezdése vonatkozik). Az igazoltatás jogalapját önmagában az a tény nem zárta ki, hogy a rendőri intézkedésre okot adó helyzetben a felperes – a videofelvételek szerint – jogellenes cselekményt nem tanúsított”*.

A Kúria ítéletében megállapította, hogy *„kétségtelen, hogy az Rtv. 29. § (3) bekezdése kifejezett rendelkezést nem tartalmaz az igazoltatás helyszínére vonatkozóan, azonban – figyelemmel a Ket. 50. § (1) bekezdésére – ennek tisztázása nélkül a panasz érdemben nem elbírálható”*.

A Kúria „a fentiekhez kapcsolódóan ugyanakkor azt is megállapította, hogy a rendőri intézkedés önmagában arra tekintettel nem volt jogellenes, hogy az igazoltatásra nem az iskola aulájában került sor. A rendőri intézkedés jogszerűsége vagy jogellenessége ily módon nem függvénye annak, hogy a felperes a rendezvényt önként hagyta-e el, mert fentiek szerint az igazoltatás törvényi feltételei fennálltak, a tényleges helyszín mint lényeges tény bár nem tisztázott, ám annak de iure nem is kellett az aulával azonosnak lennie”.

A Kúria kifejtette továbbá, hogy „az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a panasz alapján a felperes adatainak rögzítése – mint a rendőri intézkedés része – is értékelendő lett volna az alperes által, e vonatkozásban azonban az elsőfokú bíróság a keresetet érdemben elbírált, mely ítéleti indokolással – az alapjogi vonatkozásokra utalás mellőzésével – a Kúria egyetértett. Az alperes azt helyesen állította, hogy a Szolgálati Szabályzat 25. § (2) bekezdése nem határozza meg az igazoltató lap pontos formai elemeit, és arról sem rendelkezik, hogy a lap szigorú számadású nyomtatvány, azonban a jogszabályból egyértelmű, hogy az igazoltató lap – gyakorlati alkalmazásának megfelelően – egységes, rendszeresített nyomtatvány. Azáltal, hogy az igazoltatás során a felperes adatai – az alperes által sem vitatottan – nem igazoltató lapon kerültek rögzítésre, a rendőri intézkedés e részében kétségtelenül nem volt jogszerű”.

A Kúria fenti ítéletében megállapította továbbá, hogy az alperes helyesen mutatott rá arra, hogy az elsőfokú bíróságnak nem az FRPT állásfoglalásához viszonyítva kellett az alperes határozatának törvényességéről döntenie, tekintettel azonban az állásfoglalás létezésére, valamint arra, hogy az állásfoglalásra maga a kereset is támaszkodott, a jogerős ítéletnek az állásfoglalására visszatérő utalásai legfeljebb a bírósági határozat jogszerűségét nem érintő határozatszerkesztési kérdésként értelmezhetők”.

Mindezekre tekintettel a panaszban foglaltak alapján megismételt közigazgatási eljárás lefolytatására került sor.

II.

A Panasztestület a sérelmezett rendőri intézkedéssel kapcsolatban kialakított állásfoglalásában rögzítette, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye IX. cikkében foglalt véleménynyilvánításhoz fűződő, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő, valamint a XXVII. cikkében foglalt szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület vizsgálata során megállapította, a rendőrök indokolatlanul vonták intézkedés alá a panaszost. A jogszerűtlen fellépés keretében foganatosított igazoltatás miatt sérült a személyes adatok védelméhez fűződő joga, továbbá azzal, hogy a rendezvényt el kellett hagynia sérült a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához fűződő joga is. Megállapították továbbá, hogy tekintettel arra, hogy újságírói tevékenységét nem tudta folytatni, sérült a szabad véleménynyilvánításhoz fűződő joga.

A Panasztestület álláspontja szerint a panaszos adatainak rögzítése is jogszerűtlen módon, alapjogot sértő eljárással került végrehajtásra, amely önmagában is megalapozná a személyes adatok védelméhez fűződő jog megsértését, de minthogy a Panasztestület már magát az

igazoltatást is jogszerűtlennek minősítette, így ezt csupán a jogsértést tovább súlyosbító körülményként értékelte.

A Panasztestület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke elérte a súlyosság azon fokát, amely indokolttá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

III.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettség keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe:

- panaszbeadvány;
- biztosítási terv;
- jelentése;
- szakmai álláspontot kialakító rendőri jelentés;
- kivizsgáló rendőri jelentés;
- szabálysértési ügyben készült feljelentés;
- a panaszos adatainak rögzítését tartalmazó úgynevezett KMB leíró füzet másolati példánya;
- 2 db DVD lemez.

A megismételt eljárás során a Bíróság ítéletében, valamint a Kúria számú ítéletében foglaltakat a Ket. 109. § (4) bekezdésére tekintettel vettem figyelembe, miszerint „*A hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során annak megfelelően jár el*”.

Jelen eljárásban – az intézkedő rendőr által tett jelentésben foglalt nyilatkozaton túl – a fentiekben hivatkozott egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben – figyelemmel a Ket. 50. § (5) bekezdésének első mondatára – előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdés szerint a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre is. (1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.)

IV.

A rendőri intézkedés tárgyában – figyelemmel a Bíróság, valamint a Kúria által hozott ítéletben foglaltakra – a panaszos által megfogalmazott sérelmek kapcsán álláspontom a következő:

1. Intézkedési kötelezettség

1/a) Intézkedés kezdeményezése

Az intézkedéskor hatályban lévő Rtv. 1. § (2) bekezdés 1), 2) és 5) pontja értelmében „A rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében, ellátja a közterület rendjének fenntartásával kapcsolatos rendészeti feladatokat”.

A 2. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján „A rendőrség a feladatának ellátása során együttműködik az állami és a helyi önkormányzati szervekkel, a társadalmi és a gazdálkodó szervezetekkel, az állampolgárokkal és azok közösségeivel; segítséget nyújt - jogszabályban meghatározott esetben - az állami és a helyi önkormányzati szervek hivatalos eljárásának zavartalan lefolytatásához”.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdés szerint „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van”.

Az intézkedéskor hatályban lévő, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 4. § (3) bekezdés első mondata értelmében „A rendőr meghatározott szolgálati feladat végrehajtása során észlelt vagy tudomására jutott kisebb súlyú jogsértő cselekmény esetén a meghatározott szolgálati feladatának teljesítését folytatja, azonban a szolgálati előjárónak történő jelentéssel vagy az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv legközelebbi ügyeletének vagy tevékenység-irányítási központjának értesítésével köteles intézkedést kezdeményezni”.

A panaszbeadványban foglaltak szerint a rendezvény helyszínén a polgármester által telefonon tett bejelentés alapján az Rendőrőrs két egyenruhása megjelent, akik úgynevezett „jobbikos kézfogással” köszöntötték a polgármestert, majd a panaszoshoz léptek és felszólították, hogy a társával együtt kövessék őket igazoltatás céljából. Ezt a panaszos különösen azért kifogásolta, mert ők mindvégig csendben ültek, senkivel nem keveredtek konfliktusba és nem reagáltak a polgármester kirohanásaira sem.

A megtartásra kerülő önkormányzati rendezvény rendőri biztosításáról szóló Biztosítási Terv szerint a rendezvény * óráig kerül megtartásra, a polgármester bejelentése alapján az Iskolában. A Biztosítási Terv tartalmazza, hogy a korábbi évek tapasztalatai alapján ezen a rendezvényen rendbontás, illetve atrocitás eddig nem volt, de indokolt egy megfelelő számú rendőri erő biztosítása, mivel a korábbi években már volt konfliktus a helyi kisebbség és a szervező között. Ez a konfliktus a mindennapokban már nem jelentkezik, azonban tartani lehet attól, hogy a bejelentett rendezvényt provokációként értékelik, valamint az is elképzelhető, hogy magán a rendezvényen történik rendzavarás.

A Biztosítási Terv rögzíti továbbá, hogy amennyiben a rendezvény helyszínén az iskolában kell intézkedést foganatosítani, azt nagyfokú körültekintéssel kell végrehajtani. Lehetőleg az intézkedést úgy kell lefolytatni, hogy az a rendezvénytől elkülönülten történjen. Amennyiben

lehetőség van rá és a kialakult helyzet lehetővé teszi, kerülni kell az intézkedést a rendezvény ideje alatt és csak a rendezvény után kell rendőri intézkedést foganatosítani, kerülve ezzel a rendezvény zavarását.

A rendőri jelentés szerint az intézkedő rendőr a járőrtársával *-n szolgálati feladata ellátása során * órától kezdődően a rendezvény biztosításában vett részt. A rendezvény első része az Iskola aulájában került megrendezésre. * órakor a polgármester a rendőrség szolgálati telefonjára bejelentést tett, hogy a rendezvényen van két olyan személy, akik nem kívánatosak és rendőri intézkedést kér. Állítása szerint a két személy a rendezvényt zavarja. Ezt követően a rendőr a bejelentésről telefonon értesítette a biztosítás parancsnokát, aki azt az utasítást adta, hogy járőrtársával menjenek be az iskolába és tájékozódjanak a bejelentésről. Az utasítás alapján * órakor kollégájával megjelent a helyszínen, ahol felvette a kapcsolatot a bejelentővel, a polgármesterrel. A polgármester a helyszínen előadta, hogy a rendezvényen tartózkodik két személy, akik nem kívánatosak, mivel ez egy önkormányzati rendezvény és e két személlyel szemben neki már több incidense volt, többször feljelentették őt, valamint valótlanosságokat írtak róla és nem szeretné, hogy ez a két személy a rendezvényen jelen legyen. Az általa mutatott két személy a rendezvény hallgatói között foglaltak helyet a harmadik sorban és semmilyen jelét nem mutatták annak, hogy ők bármilyen rendbontásra készülnek. A rendőr a két személyhez lépve udvariasan közölte, hogy fáradjanak ki velük az iskola elé, ahol tisztázhatják az ügyet, azért ott, hogy ezzel ne zavarják a rendezvény menetét. A két személy ennek eleget is tett és szó nélkül a székekről felálltak és mindenféle atrocitás nélkül a rendezvényt elhagyták. A rendőr az iskola előtt a fentiekre telefonon értesítette a biztosítás parancsnokát, a Rendőrőrs vezetőjét, aki a helyszínre érkezett.

A rendelkezésre álló videó felvételen a jelentésben rögzített tények is láthatóak.

A Panasztestület állásfoglalásában arra az álláspontra jutott, hogy a panaszos intézkedés alá vonása a helyszínen tapasztaltak alapján teljes mértékben indokolatlan, és ekként jogsértő volt.

Ezzel összefüggésben a Bíróság ítéletében megállapította, hogy jogszerű eljárás keretében zajlott a kiérkezés, az intézkedés megkezdése indokolt volt.

A fentiekben részletezett rendőri jelentés, valamint a Biztosítási Tervben foglaltak alapján megállapítható, hogy a polgármester által tett bejelentés tartalma alapján a rendőröket az Rtv. 13. § (1) bekezdésében foglaltak szerint intézkedési kötelezettség terhelte, tekintettel arra, hogy a bejelentés a közbiztonságot, a közrendet sértő vagy veszélyeztető körülményt tartalmazott. Az intézkedési kötelezettségből adódóan a helyszínen megjelent rendőröknek – szükségszerűen – az érintettek meghallgatásával tisztázni kellett a kialakult helyzetet így, tisztázniuk kellett, hogy történt-e bármilyen jogellenes cselekmény a rendezvény kezdetén, mind a polgármester, illetve a rendezvényre megjelentek, mind a panaszos és társa vonatkozásában is. Az esetleges további intézkedést megalapozó elsődleges információk megszerzése érdekében intézkedéstaktikai szempontból indokolt volt az ellenérdekű feleknek tekinthető személyek más-más helyszínen történő meghallgatása, egyrészt a rendezvény zavartalanságának biztosítása, másrészt a panaszos (és társa) által előadottak zavartalan megismerése szempontjából.

A leírtak alapján a rendőrök kellő jogalap birtokában jártak el akkor, amikor a panaszossal szemben intézkedést kezdeményeztek, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

2. Igazoltatás

2/a) Igazoltatás jogszerűsége

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján „A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani”.

A Ket. 109. § (4) bekezdése értelmében „A hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során annak megfelelően jár el”.

A panaszos kifogásolta igazoltatásának jogszerűségét.

A rendőri jelentés szerint a rendőr az esetről az iskola előtt telefonon értesítette a biztosítás parancsnokát, a Rendőrőrs vezetőjét, aki a helyszínre érkezett. Közben a két személyt igazoltatta, az egyik az általa is ismert helyi lakos, a másik személy a panaszos volt. Mindkét személy meghallgatásra került, a panaszos a helyszínen elmondta, hogy újságíró, már több alkalommal írt a polgármesterről újságcikket, valamint egyéb internetes oldalon megjelent írásai miatt van kettőjük között harag. A panaszos és társa elmondták továbbá, hogy a rendezvényre azért érkeztek, hogy azt végig hallgassák, semmilyen atrocitásra nem készültek, a rendezvényt ők semmilyen kijelentéssel, tettel nem zavarták meg. A panaszos és társa tájékoztatásra került a tekintetben, hogy amennyiben akarnak, a rendezvényre visszamehetnek, azonban közölték, hogy nem akarnak provokációt, a rendezvényre nem mennek vissza, inkább távoznak. Ezt követően a rendezvény helyszínéről távoztak.

A rendőri jelentés tartalmazza, hogy a rendezvény egy óras csúszással indult, illetve a polgármester megérkezésekor még nem kezdődhetett el, mivel ő azonnal a panaszossal és társával kezdett vitázni, majd a rendőrökre vártak, végül a panaszos és társa távozását követően vélhetőleg elkezdődött a megemlékezés. Amennyiben a panaszos és társa nem hagyták volna el a rendezvény helyszínét, akkor továbbra sem kezdődhetett volna el a megemlékezést és előbb utóbb komolyabb konfliktus alakult volna ki a résztvevők és a panaszos és társa között. A panaszos és társa ezt tudva és belátva, nem akartak visszatérni az épületbe rendőri jelenlét nélkül. Az iskolában tartott megemlékezést követően, fáklyás felvonulással zárták a rendezvényt, amelynek során a kb. 35 fős menet elhaladt a panaszos társának lakása előtt, amikor a polgármester rúdlámpájával többször is bevilágítottak a lakás udvarára. A házból kijött az ott tartózkodó panaszos, a társa és a társának az édesanyja, majd hangos szóváltásba keveredtek a polgármesterrel. A helyszínen tartózkodó rendőrök az érintetteket többször felszólították magatartásuk abbahagyására, a résztvevők tovább vonultak, a rendőrök pedig a polgármesterrel szemben feljelentéssel éltek.

Ezzel kapcsolatban a Panasztestület állásfoglalásában kifejtette, hogy a panaszos vonatkozásában a közrend, a közbiztonság védelmének szükségességét alátámasztó indok nem merült fel, az egyéb igazoltatási okok pedig nyilvánvalóan teljességgel irrelevánsak az ügyben.

Erre figyelemmel a Panasztestület – az intézkedést a célhoz kötöttség szempontjából vizsgálva – megállapította, hogy a panaszos igazoltatására a rendőrök nem rendelkeztek megfelelő

jogalappal, így az intézkedés összefüggésében sérült a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő joga.

A Bíróság ítéletében rögzítette, hogy jogszerűtlen eljárás keretében foganatosították az igazoltatást – aminek körülményeit nem tárták fel kellő részletességgel – ami miatt sérült a felperes személyes adatok védelméhez fűződő joga.

Ugyanakkor a Kúria a Bíróság fenti jogi álláspontjától eltérően ítéletében megállapította, hogy az igazoltatás feltételei a felperes vonatkozásában fennálltak, annak jogalapját önmagában az a tény nem zárta ki, hogy a rendőri intézkedésre okot adó helyzetben a felperes – a videó felvételek szerint – jogellenes cselekményt nem tanúsított, tehát az igazoltatást kellő jogalappal hajtotta végre a rendőrség.

2/b) Igazoltatás helyszíne

Az Rtv. 29. § (3) bekezdés alapján *„Ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják, az igazoltatás során rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, az igazoltatás helyét, idejét és okát, valamint - az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott felkérés teljesítése esetén - az igazoltatott személy lakóhelyét, tartózkodási helyét”.*

A Ket. 109. § (4) bekezdése szerint *„A hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során annak megfelelően jár el”.*

A panaszos előadása szerint az épület előtt nem igazoltatták őket, arra csupán mintegy negyed órával később került sor, miközben társa lakására tartottak, az utcán utánuk ment egy rendőrautó és akkor kérték el igazolványaikat.

A fentiekben már részletezett rendőri jelentés tartalmazza, hogy a panaszos és társa igazoltatására az iskola előtt került sor. Ott a rendőrök meghallgatták, majd tájékoztatták őket, hogy amennyiben akarnak, a rendezvényre visszamehetnek, azonban közölték, hogy nem akarnak provokációt, a rendezvényre nem mennek vissza, inkább távoznak. Ezt követően a rendezvény helyszínéről távoztak.

A Biztosítási Terv tartalmazza továbbá, hogy a biztosítás külső és belső körzetre tagozódik, amely kiterjed a rendezvény helyszínének külső közterületére, valamint azon útszakaszra, amelyre a rendezvényen résztvevők a megemlékezés helyszínét megközelítik.

A rendőri jelentés szerint az iskolában tartott megemlékezést követően, fáklyás felvonulással zárták a rendezvényt, amelynek során a kb. 35 fős menet elhaladt Panaszos társának lakása előtt.

Ezzel kapcsolatban a Kúria megállapította, hogy a rendőri intézkedés önmagában arra tekintettel nem volt jogellenes, hogy az igazoltatásra nem az iskola aulájában került sor, e téren a Kúria utal egyrészt az aulában uralkodó feszült helyzetre, valamint – ilyen összefüggésben az alperessel egyezően – az igazoltatási helyszín normatív meghatározottságának hiányára.

Jelen eljárásban az ellentmondó nyilatkozatok szerint ugyan nem nyert bizonyítást azon tény, miszerint a panaszos igazoltatására nem az épület előtt került sor, ugyanakkor az Rtv. 29. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés az igazoltatás helyszínével kapcsolatos jogi kötelezettséget nem határoz meg, amelyre figyelemmel, valamint arra, hogy az igazoltatás törvényi feltételei fennálltak, a rendőri jelentés közokirati minősége tekintetében az abban foglaltakat fogadtam el tényként azzal, hogy az igazoltatás helyszíne az iskola előtti közterület volt, amely útszakasz a biztosítás külső körzetét képezte.

A leírtak alapján a panasz erre vonatkozó része alaptalan.

2/c) Igazoltatás során történő adatok rögzítése

Az Rtv. 29. § (3) bekezdés alapján „Ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják, az igazoltatás során rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, az igazoltatás helyét, idejét és okát, valamint - az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott felkérés teljesítése esetén - az igazoltatott személy lakóhelyét, tartózkodási helyét”.

A Szolgálati Szabályzat 25. § (1) bekezdés szerint „Az igazoltatás során a rendőr elkéri az igazoltatott személyazonosító igazolványát vagy egyéb, a személyazonosságot hitelt érdemlően igazoló okmányát. Ha az okmány valóságos vagy az igazoltatott személyazonossága kétséges, a rendőr ellenőrző kérdéseket tehet fel, felszólítja az igazoltatott személyt adatainak bemondására, a bemondott adatokat az okmánnyal összehasonlítja. Az intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési információs rendszerben, valamint - szükség szerint - a személyi adat- és lakcím nyilvántartásban vagy az okmány-nyilvántartásban”.

A (2) bekezdés értelmében „Az igazoltatás során meg kell állapítani az igazoltatott személyazonosságát, és - akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják - az igazoltató lapon rögzíteni kell az igazoltatottnak az Rtv. 29. § (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát”.

A rendőri jelentés szerint a panaszos igazoltatása során RK lap nem került kiállításra, az adatokat a rendőr a KMB leíró füzetben rögzítette.

A rendőri jelentés rögzíti, hogy az egyik intézkedő rendőr az igazoltatás során a jegyzetfüzetébe felírta a személyazonosító adatokat, amelyeket később hivatalos célból felhasználtak, egyrészt amikor a rendőrség informatikai rendszerében, a Robotzsaru Neo ügyviteli rendszerben igazoltatás intézkedésként rögzítették, másrészt, amikor a panaszossal szembeni intézkedésről jelentést készítettek, amelyben szintén szerepeltették személyazonosító adatait.

A Bíróság ítéletében kifejtette, hogy a panasz ténylegesen azt nem tartalmazta, hogy a felperes sérelmezte adatai felvételét, de panaszának lényege az, hogy magát az egész rendőri intézkedést vitatta, amibe ez is beletartozik.

E körben a Bíróság rögzítette, hogy helyes volt a Panasztestület állásfoglalásában jogszabályi hivatkozással alátámasztott azon indokolás, amely szerint mivel a felperes és társa személyes adatai csak egy füzetlapra kerültek felvezetésre a Szolgálati Szabályzat 25. § (2) bekezdésben foglaltak megsértésével, mert az Rtv. 29. § (7) bekezdésében foglaltak alapján is ezt az RK

lapra kellett volna felvezetni. Ugyanis, ha egy sima fehér papírlapra jegyzik fel ezeket az adatokat, akkor azok kikerülnek a törvényi kontroll alól és fennáll annak lehetősége, hogy a jogszabályi garanciák részben, vagy egyáltalán nem érvényesülnek.

Ezzel összefüggésben a Kúria ítéletében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a panasz alapján a felperes adatainak rögzítése – mint a rendőri intézkedés része – is értékelendő lett volna. Azáltal, hogy az igazoltatás során a felperes adatai – az alperes által sem vitatottan – nem igazoltató lapon kerültek rögzítésre, a rendőri intézkedés e részében kétségtelenül nem volt jogszerű.

Megállapítható, hogy az igazoltatás során rögzített adatok eredményeként jött létre az eljárás egyik releváns irata, a rendőri jelentés, amely tartalmazza a rendőri intézkedést. Tekintettel arra, hogy a rendőrök egy rendezvény biztosítása keretében, annak kezdetén intézkedtek a panaszossal szemben, ezért a rendőrök számára feltételezhető volt, hogy a rendezvény lebonyolításának a végéig – ami magába foglalta a fáklyás vonulást is, amely útvonal azonban érintette a panaszos társának lakóhelyét is – még lesz vagy lehet további intézkedésre okot adó körülmény akár a panaszos, akár a polgármester vonatkozásában. Erre figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 25. § (2) bekezdésben foglaltak szerint a rendőrök igazoltatás foganatosításakor jogszerűen rögzítették a panaszos adatait.

Figyelemmel azonban a Bíróság ítéletében, valamint a Kúria ítéletében foglaltakra miszerint az adatok nem igazoltató lapra, hanem úgynevezett KMB leíró füzetbe kerültek rávezetésre, jogszerűtlen volt, tekintettel arra, hogy a Szolgálati Szabályzat 25. § (2) bekezdésében szabályozott rendelkezésből egyértelmű, hogy az igazoltató lap egy egységes, rendszeresített nyomtatvány, amely vonatkozásában a panasz megalapozott.

3. Rendezvény helyszínéről történő kivezetés

Az Rtv. 19. § (1) bekezdés értelmében „A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható”.

A panaszos beadványában kifogásolta, hogy őt és társát a rendőrök a rendezvényről eltávolították és a teremből kivezették, annak ellenére, hogy mindvégig csendben ültek, senkivel nem keveredtek konfliktusba és nem reagáltak a polgármester kirohanásaira sem.

A rendőri jelentés szerint a rendőr, a két személyhez lépve udvariasan közölte, hogy fájadjanak ki velük az iskola elé, ahol tisztázhatják az ügyet, azért ott, hogy ezzel ne zavarják a rendezvény menetét. A két személy ennek eleget is tett és szó nélkül a székekről felálltak és mindenféle atrocitás nélkül a rendezvényt elhagyták.

A Bíróság ítéletében osztotta a Panasztestület e sérelemmel kapcsolatos megállapítását, miszerint az indokolatlan felszólításnak a felperes és társa mindentől függetlenül, önként eleget tett, nem jelenti azt, hogy önként hagyta el a rendezvényt.

Ugyanakkor a Kúria ítéletében megállapította, hogy a rendőri intézkedés jogszerűsége vagy jogellenessége nem függvénye annak, hogy a felperes a rendezvényt önként hagyta-e el, mert az igazoltatás törvényi feltételei fennálltak, a tényleges helyszín, mint lényeges tény bár nem tisztázott, ám annak de iure nem is kellett az aulával azonosnak lennie.

A rendőri jelentés alapján megállapítható, hogy a panaszossal szemben személyes szabadságot korlátozó intézkedés és kényszerítő eszköz alkalmazása (a panasz szerint „kivezetés”) nem került végrehajtásra, a panaszos és társa igazoltatás céljából, önként, rendőrök kíséretében hagyták el az Iskola aulájában megrendezésre kerülő rendezvény helyszínét. Ezen körülmény a rendőri intézkedés jogszerűségét nem befolyásolja, tekintettel arra, hogy a panaszossal szembeni igazoltatásra – mint ahogy azt a Kúria ítéletében is megállapította – jogszerűen került sor, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

4. Rendőri intézkedés miatt okozott újságírói tevékenység akadályoztatása

A panaszos állítása szerint neki, mint szabadúszó újságírónak az intézkedéssel összefüggésben mintegy 50.000.-Ft. anyagi kára keletkezett (utazási költség, honorárium), ugyanis a rendőri intézkedés miatt nem tudott tudósítani az eseményről.

A rendőri jelentés alapján az igazoltatást követően a rendőrök tájékoztatták a panaszost és társát arra vonatkozóan, hogy amennyiben akarnak, a rendezvényre visszamehetnek, azonban közölték, hogy nem akarnak provokációt, nem mennek vissza, inkább távoznak. Ezt követően a rendezvény helyszínéről távoztak.

A rendőri jelentés tartalmazza, hogy egy sajtóorgánumban jelent meg a panaszos részletes beszámolója az esetről. Ezen kívül, a egy internetes oldalon szintén megtalálható a nap eseményeinek leírása. Amennyiben pedig a polgármester szemszögéből akarta valaki megismerni az ott történeteket, akkor a település honlapján, illetőleg a youtube.hu internetes oldalon van lehetőség.

A Bíróság ítéletében rögzítette, hogy mivel a felperes az újságírói tevékenységét nem tudta folytatni, emiatt a felperesnek sérült a szabad véleménynyilvánításhoz fűződő joga is.

A Kúria ítéletében megállapította, hogy az igazoltatás törvényi feltételei fennálltak, amelyre figyelemmel a rendőri intézkedés jogszerűségét vagy jogellenességét nem befolyásolta azon körülmény, miszerint a panaszos önként hagyta-e el a rendezvény helyszínét. Erre figyelemmel, valamint a rendőri jelentés közokirati minősége tekintetében az abban foglaltakat fogadtam el tényként azzal, hogy a panaszos a helyszínen úgy nyilatkozott, hogy a rendezvényre nem megy vissza, hanem távoznak.

A leírtak alapján az erre vonatkozó panasz alaptalan.

A panaszos által a beadványában foglaltak kapcsán esetlegesen érvényesíteni kívánt kártérítési igény elbírálására jelen eljárás keretei között nincs lehetőség, azzal kapcsolatban az intézkedést foganatosító szerv vezetője rendelkezik hatáskörrel. A kártérítés általános szabályait, valamint a közhatalmi jogkörben okozott károk megtérítésének szabályait a – az intézkedéskor hatályban lévő – a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. IV. törvény szabályozza, míg a kártérítési igény elbírálása a Pp. szabályai szerint polgári jogi útra tartozik.

V.

A Panasztestület állásfoglalásában megállapította, hogy a rendőrök indokolatlanul vonták intézkedés alá a panaszost.

Álláspontom szerint – figyelemmel a Bíróság, valamint a Kúria ítéletére – a polgármester által tett bejelentés tartalma alapján a rendőröket az Rtv. 13. § (1) bekezdésében foglaltak szerint intézkedési kötelezettség terhelte, tekintettel arra, hogy a bejelentés a közbiztonságot, a közrendet sértő vagy veszélyeztető körülményt tartalmazott. Az intézkedési kötelezettségből adódóan a helyszínen megjelent rendőröknek – szükségszerűen – az érintettek meghallgatásával tisztázni kellett a kialakult helyzetet így, tisztázniuk kellett, hogy történt-e bármilyen jogellenes cselekmény a rendezvény kezdetén, mind a polgármester, illetve a rendezvényre megjelentek, mind a panaszos és társa vonatkozásában is. Az esetleges további intézkedést megalapozó elsődleges információk megszerzése érdekében intézkedéstaktikai szempontból indokolt volt az ellenérdekű feleknek tekinthető személyek más-más helyszínen történő meghallgatása, egyrészt a rendezvény zavartalanságának biztosítása, másrészt a panaszos (és társa) által előadottak zavartalan megismerése szempontjából.

A Panasztestület állásfoglalásában megállapította továbbá, hogy a jogszerűtlen fellépés keretében foganatosított igazoltatás miatt sérült a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő joga.

Álláspontom szerint – figyelemmel a Kúria ítéletére – a polgármester – intézkedési kötelezettséget keletkeztető – bejelentésének tartalma, továbbá a rendezvény megkezdése előtt tapasztalt feszült légkör megléte, amelyről maga a panaszos beadványában is beszámolt, miszerint „(...) *felheccelt tömegből is be-beszólogattak, hogy addig hagyjuk el a rendezvényt, amíg a saját lábunkon megtehetjük. (...)*”, valamint a panaszos meghallgatása alkalmával tett nyilatkozata figyelembe vételével a rendőrök az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontjában rögzített felhatalmazás alapján, indokoltan, kellő jogalappal hajtották végre a panaszos igazoltatását.

A Panasztestület kifejtette továbbá, hogy a jogsértés súlyosságát fokozza, hogy a rendőrök rögzítették a panaszos adatait, noha az Rtv. 29. § (3) bekezdése értelmében ennek csak akkor van helye, ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy ezt egyéb körülmények indokolják. Jelen ügyben magukból a rendőrségi iratokból is egyértelmű, hogy a panaszos vonatkozásában további eljárás, intézkedés szükségessége nem merült fel, és egyéb olyan körülményt sem jelöltek meg a rendőrök, amely az adatrögzítést megalapozhatta volna.

Álláspontom szerint az igazoltatás során rögzített adatok eredményeként jött létre az eljárás egyik releváns irata, a rendőri jelentés, amely tartalmazza a rendőri intézkedést. Tekintettel arra, hogy a rendőrök egy rendezvény biztosítása keretében, annak kezdetén intézkedtek a panaszossal szemben, ezért a rendőrök számára feltételezhető volt, hogy a rendezvény lebonyolításának a végéig – ami magába foglalta a fáklyás vonulást is, amely útvonal azonban érintette a panaszos társának lakóhelyét is – még lesz vagy lehet további intézkedésre okot adó körülmény akár a panaszos, akár a polgármester vonatkozásában. Erre figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 25. § (2) bekezdésben foglaltak szerint a rendőrök igazoltatás foganatosításakor jogszerűen rögzítették a panaszos adatait.

A Panasztestület állásfoglalásában rögzítette, hogy azzal, hogy a panaszosnak a rendezvényt el kellett hagynia sérült a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához fűződő joga, tekintettel pedig arra, hogy ennek okán az újságírói tevékenységét sem tudta folytatni, sérült a szabad véleménynyilvánításhoz való joga is.

Álláspontom szerint a panaszossal szemben személyes szabadságot korlátozó intézkedés és kényszerítő eszköz alkalmazása (a panasz szerint „kivezetés”) nem került végrehajtásra, a panaszos és társa igazoltatás céljából, önként, rendőrök kíséretében hagyták el az Iskola aulájában megrendezésre kerülő rendezvény helyszínét. Erre figyelemmel azon körülmény, miszerint önként hagyta el a panaszos a rendezvény helyszínét, a rendőri intézkedés jogszerűségét nem befolyásolja, tekintettel arra, hogy a panaszossal szembeni igazoltatásra – mint ahogy azt a Kúria ítéletében is megállapította – jogszerűen került sor. Mindezek alapján a rendőri jelentés közokirati minősége tekintetében az abban foglaltakat fogadtam el tényként, miszerint a panaszos a helyszínen úgy nyilatkozott, hogy a rendezvényre nem megy vissza, hanem távoznak.

A fentiekben kifejtettekre tekintettel nem értek egyet a Panasztestület állásfoglalásában tett megállapítással.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatasköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

A határozat az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 340/B. § (1), (2) bekezdés, 394/B. § (1) bekezdés, 397/I. § (1) bekezdés;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés a) és e) pontja, 109. § (1) bekezdés a) pontja, (4) bekezdés, 50. §;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) bekezdés, 93/A. (7), (9) bekezdés, 1. § (2) bekezdés 1), 2), 5) pontja, 2. § (2) bekezdés a), b) pontja, 13. § (1) bekezdés, 29. § (1) bekezdés a) pontja, (3) bekezdés, 19. § (1) bekezdés;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 4. § (3) bekezdés, 25. § (1), (2) bekezdés;

Budapest, 2016. április 22.

Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos